

18. 8. 2004

ID: 27695

Náležitosti žaloby

Skutečnost, že žalobce netvrdí všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci (tedy že nesplnil beze zbytku svou povinnost tvrzení), nezpůsobuje sama bez dalšího neprojednatelnost žaloby.

Skutečnost, že žalobce netvrdí všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci (tedy že nesplnil beze zbytku svou povinnost tvrzení), nezpůsobuje sama bez dalšího neprojednatelnost žaloby.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 25 Cdo 973/2002, ze dne 18.6.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. S. Š., zastoupeného advokátem, proti žalované České republice - Ministerstvu spravedlnosti ČR, o 1.489.374,10 Kč, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 7 pod sp. zn. 10 C 202/98, o dovolání žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. února 2002, č. j. 17 Co 44/2002-85, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 15. 2. 2002, č. j. 17 Co 44/2002-85, a usnesení Obvodního soudu pro Prahu 7 ze dne 24. 10. 2001, č. j. 10 C 202/98-71, se zrušují a věc se vrací obvodnímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Obvodní soud pro Prahu 7 rozsudkem ze dne 30. 1. 2001, č. j. 10 C 202/98-45, zamítl žalobu s návrhem, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobci 1.489.374,10 Kč na náhradě škody způsobené nesprávným úředním postupem, a rozhodl o náhradě nákladů řízení. Soud dospěl k závěru, že vyšetřovatel policie O. B. způsobil při plnění úkolu státního orgánu škodu tím, že neučinil žádné opatření k zajištění zboží pocházejícího z trestné činnosti, které bylo následně odvezeno na neznámé místo, a za to byl pravomocně odsouzen, avšak žalobce neprokázal své vlastnické právo k tomuto zboží, a tedy neprokázal, že by mu nesprávným úředním postupem vyšetřovatele vznikla škoda.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2001, č. j. 17 Co 387/2001-63, byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Odvolací soud přisvědčil závěru soudu prvního stupně, že dosavadními důkazy nebyl prokázán vznik škody na straně žalobce, žaloba však trpí nedostatky, neboť nesplňuje podmínky ust. § 79 o. s. ř. a je neprojednatelná. Žalobce totiž nesplnil svou povinnost tvrzení, když pouze uvedl, že mu vznikla škoda ve výši 1.489.374,10 Kč, aniž by vznik škody jakkoli konkretizoval. Pokud jde o výši škody, příčinnou souvislost a to, ke škodě koho byl čin spáchán, není soud v občanskoprávním řízení o náhradu škody vázán trestním rozsudkem, kterým byl vyšetřovatel B. odsouzen pro trestný čin maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti. Žalobce proto musí v žalobě především popsat, jaká škoda mu vznikla, jakým způsobem nabyl vlastnictví ke zboží, uvést příčinnou souvislost s jednáním škůdce, a k těmto svým tvrzením musí nabídnout důkazy. Pokud v dalším řízení nedoplní žalobce svá skutková tvrzení tak, aby žaloba odpovídala ust. § 79 o. s. ř., bude soud prvního stupně postupovat podle § 43 odst. 2 o. s. ř.

Obvodní soud pro Prahu 7 usnesením ze dne 2. 8. 2001, č. j. 10 C 202/98-65, ve znění opravného usnesení ze dne 17. 9. 2001, č. j. 10 C 202/98-69, vyzval žalobce, aby do 15 dnů od doručení usnesení doplnil a opravil žalobu tak, aby byly odstraněny výše uvedené nedostatky ve skutkových tvrzeních žalobce a aby nabídl ke svým tvrzením důkazy, a poučil ho, že pokud nebude takto opravené a doplněné podání soudu v uvedené lhůtě doručeno, soud ho podle § 43 odst. 2 o. s. ř. odmítne, neboť pro tento nedostatek nelze v řízení pokračovat.

Obvodní soud pro Prahu 7 usnesením ze dne 24. 10. 2001, č. j. 10 C 202/98-71, odmítl podání žalobce ze dne 21. 12. 1998, doplněné podáními ze dne 1. 2. 1999 a ze dne 22. 8. 2001, podle § 43 odst. 2 o. s. ř., neboť se nepodařilo odstranit jeho vadu a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat. Zároveň rozhodl o náhradě nákladů řízení.

K odvolání žalobce Městský soud v Praze usnesením ze dne 15. 2. 2002, č. j. 17 Co 44/2002-85, usnesení soudu prvního stupně potvrdil a rozhodl o náhradě nákladů odvolacího řízení. Jestliže se žalobce domáhá náhrady škody, je jeho povinností uvést v žalobě všechny skutkové okolnosti, které jsou potřebné pro zjištění předpokladů vzniku odpovědnostního vztahu; z nich se však žalobce ve svém skutkovém vyličení zabýval jen tvrzením o protiprávním úkonu pracovníka žalované, neuvedl však žádná skutková tvrzení týkající se vzniku škody. V tomto směru pouze odkázal na obsah trestního spisu, který však je pouze důkazem pro prokázání toho, co žalobce tvrdí, nemůže však jeho skutková tvrzení nahradit. Soud je navíc ve smyslu ust. § 135 odst. 1 o. s. ř. vázán pouze výrokem trestního rozsudku, že byl spáchán trestný čin a kdo jej spáchal. Přestože žalobce byl o tom podrobně poučen, dosud skutkově neuvedl nic o vzniku škody, tj. především to, že byl vlastníkem určitých věcí, které mu byly odcizeny, poté nalezeny a nezajištěny, takže došlo k jejich ztrátě. Žaloba je proto neprojednatelná, navíc když otázka vlastnictví nezajištěných věcí je v daném případě evidentně sporná).

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání z důvodu podle § 241a odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. Namítá, že jeho tvrzení v podání ze dne 11. 4. 2001 a v doplnění a opravě žaloby ze dne 29. 1. 1999 a dne 20. 8. 2001 jsou vyčerpávající, neboť obsahují označení škůdce, výši škody a skutkový děj. Rovněž věci, jejichž ztrátou vznikla škoda, a vlastnické právo k nim jsou jednoznačně specifikovány v příloze doplnění předmětného podání ze dne 22. 8. 2001, když tvrzení může být podle názoru dovolatele učiněno i formou přílohy a odkazem na ni. Poukazuje na formulaci žalobního tvrzení z 20. 8. 2001, kde „na podporu, doplnění a doložení svých tvrzení“ nabízí důkazní prostředky, a uvádí, že „faktury a další doklady o tom, že byl vlastníkem odcizeného zboží, jsou založeny ve spise č.j. 2 T 27/97, č. j. 10 C 202/98-65 a č. j. 17 Co 44/2002-85“. O těchto fakturách jako specifikaci žalobních tvrzení je podrobně hovořeno již v podání ze dne 11. 4. 2001. Navrhl zrušení usnesení.

Dovolací soud věc projednal a rozhodl podle občanského soudního řádu ve znění účinném od 1. 1. 2001, a to v souladu s ustanovením části dvanácté, hlavy I, zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas a že je podle § 239 odst. 3 o. s. ř. přípustné, přezkoumal napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Odvolacímu soudu je třeba přisvědčit v tom, že žaloba musí kromě dalších náležitostí obsahovat i vylíčení rozhodujících skutečností a označení důkazů, jichž se žalobce dovolává. Rozhodujícími skutečnostmi se ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 věty druhé o. s. ř. rozumí údaje, které jsou zcela nutné k tomu, aby bylo jasné, o čem a na jakém podkladě má soud rozhodnout. Žalobce musí uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci. Neuvede-li v žalobě všechna potřebná tvrzení, významná podle hmotného práva, nejde o vadu žaloby, která by bránila pokračování v řízení, jestliže v ní vylíčil alespoň takové rozhodující skutečnosti, kterými byl vymezen předmět řízení po skutkové stránce; povinnost tvrzení může být splněna i dodatečně. Nedostatek náležitostí žaloby brání jejímu věcnému projednání a pokračování v řízení, neobsahuje-li vylíčení rozhodujících skutečností nebo vylíčení těchto skutečností je natolik neúplné, neurčité nebo nesrozumitelné, že nelze bez dalšího stanovit, jaký skutek má být předmětem řízení, nebo mezi tvrzenými skutečnostmi a žalobním petitum je logický rozpor.

Označením důkazů v žalobě plní žalobce svoji důkazní povinnost, uloženou mu ustanoveními § 101 odst. 1 písm. b) a § 120 odst. 1 o. s. ř. Neoznačí-li žalobce důkazy v žalobě, nejde o vadu žaloby, která by bránila pokračování v řízení; důkazní povinnost může žalobce splnit i dodatečně při přípravě jednání, popřípadě při jednání před soudem prvního stupně.

Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce ve svém podání ze dne 27. 1. 1999 uvedl ke vzniku škody, že v listopadu a prosinci 1999 od něj P. Š. po předložení falešných dokladů odebral alkoholické nápoje, avšak fakturu za toto zboží neuhradil. Žalobci „vznikla škoda ve výši 1.489.374,- Kč, tedy škoda ve výši hodnoty zboží, které se nacházelo ve skladech firmy M., a. s.,“ kde žalobce vlastním přičiněním zboží vypátral a toto oznámil orgánům činným v trestním řízení. Ve své výpovědi učiněné u jednání před Obvodním soudem pro Prahu 7 dne 13. 4. 2000 žalobce uvedl: „zboží jsem koupil od líkérky A. N. ... Fyzicky šlo zboží přímo z líkérky k odběrateli...“ Ve svém podání ze dne 20. 8. 2001 žalobce uvádí, že od něj bylo podvodně vylákáno zboží v ceně 1. 489.374,10 Kč, které následně vypátral ve skladu společnosti M., a. s. (orgány činné v trestním řízení však zboží nezajistily a nezabránily hrozící ztrátě). K doplnění svých tvrzení se žalobce odvolává na trestní spis č. j. 2 T 27/97 vedený u Městského soudu v Praze, zejména na „rozsudky a znalecký posudek z oboru ekonomiky, který je součástí citovaného trestního spisu a jímž byla specifikována a vyčíslena výše škody.“

Jestliže přesnou specifikaci věcí, za něž žalobce požaduje v tomto řízení náhradu škody, lze jednoznačně dovodit z obsahu trestního spisu, na nějž žalobce odkazuje, (např. ze znaleckého posudku, jehož se dovolává), pak se nejedná o takový nedostatek žaloby, který by bránil pokračování řízení.

Údaje žalobce o tom, „jakým způsobem došlo ke zmenšení jeho majetku, případně jaké výdaje v souvislosti s obchodní transakcí vynaložil,“ zda je dána „příčinná souvislost s protiprávním jednáním škůdce,“ a tvrzení o tom, „že právě zboží, jehož se stal vlastníkem, bylo součástí majetku, který nebyl ze strany pachatele trestného činu řádně zajištěn, případně že je dána jiná příčinná souvislost mezi vzniklou škodou a protiprávním jednáním škůdce“, k jejichž doplnění soud prvního stupně vyzval žalobce usnesením ze dne 2. 8. 2001, č. j. 10 C 202/98-65, ve spojení s opravným usnesením ze dne 17. 9. 2001, č. j. 10 C 202/98-69, jsou nepochybně významné pro posouzení věci, nebyly však potřebné k individualizaci žalobcovy nároku, neboť i bez jejich uvedení bylo zřejmé, na základě čeho žalobce svůj nárok uplatňuje. Tvrdí-li žalobce, že mu vznikla majetková újma, neboť zboží, za něž požaduje náhradu, koupil, a k tomuto tvrzení nabízí důkazy (včetně faktur a kupní smlouvy na zboží),

nejde o nesplnění povinnosti tvrzení, nýbrž o otázku dokazování a právního posouzení zjištěných skutečností. Nedostatek upřesnění jeho tvrzení nebránil proto pokračování v řízení o uplatněném nároku a neuvedení dalších potřebných tvrzení by mohlo být důvodem k zamítnutí žaloby, popř. zčásti, nikoliv k jejímu odmítnutí. Jestliže soud s nevyhověním výzvě k doplnění tvrzení a označení důkazů spojoval odmítnutí žaloby podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř., nebylo to v souladu se zákonem, neboť nelze dovodit, že by v řízení nebylo možno pokračovat pro neurčitost žaloby.

Z uvedeného vyplývá, že žaloba, kterou žalobce požadoval náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem, netrpěla – poté, co ji žalobce doplnil a opravil – takovými nedostatky, pro které by nebylo možné v řízení pokračovat. To, že žalobce netvrdil všechny skutečnosti významné pro rozhodnutí ve věci (tedy že nesplnil beze zbytku svou povinnost tvrzení), nezpůsobuje neprojednatelnost žaloby.

Z uvedeného vyplývá, že usnesení odvolacího soudu není správné; Nejvyšší soud České republiky je proto zrušil (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem o.s.ř.). Protože důvody, pro které bylo zrušeno usnesení odvolacího soudu, platí i na usnesení soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky i toto rozhodnutí a věc vrátil Okresnímu soudu v Příbrami k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3 věta druhá o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Náhrada za ztrátu na výděлку \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)